

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ ВИЩИЙ КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(КЗ ХФВКМ ХОР)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Педагогічної ради
КЗ ХФВКМ ХОР

від « 28 » грудня 2023 року № 3

Голова Педагогічної ради

Любов МОРОЗКО

Введено в дію

наказом директора КЗ ХФВКМ ХОР

від « 28 » грудня 2023 року № 96

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАННЯ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАЦІКАВЛЕНИХ ОСІБ
У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
«ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ ВИЩИЙ КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

м. Харків
2023

I. Загальні положення

1.1. Положення про опитування учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб у КЗ «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» ХОР (далі – Положення) є нормативним документом коледжу (далі – Коледж) і визначає мету, принципи, завдання, методи, зміст, організацію та проведення опитування здобувачів освіти, випускників, педагогічних працівників та інших зацікавлених осіб (стейкхолдерів/роботодавців) щодо якості освітнього процесу в Коледжі.

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у КЗ «ХФВКМ» ХОР.

1.3. Опитування є невід’ємною складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти Коледжу.

1.4. Об’єктом опитування оцінювання є якість освітнього процесу та ведення освітньої діяльності в Коледжі. Суб’єктами опитування виступають: здобувачі фахової передвищої освіти, випускники, педагогічні працівники, стейкхолдери, інші зацікавлені сторони.

Опитування учасників освітнього процесу може проводитися за ініціативи директора, керівників структурних підрозділів, гарантів освітніх програм, органів студентського самоврядування та інших зацікавлених осіб.

1.5. Основні терміни Положення та їх визначення.

Соціологічне дослідження — це комплексна система наукових процедур, яка включає методологічні, методичні та організаційно-технічні етапи, спрямовані на збір та аналіз даних для отримання достовірних знань про соціальні явища, процеси, стани та взаємодії. Воно використовує різні методи, такі як анкетування, опитування, спостереження та аналіз документів, для опису, пояснення та прогнозування соціальних процесів.

Опитування — це метод збору інформації, який полягає у постановці запитань певній групі людей (респондентів) для вивчення їхніх думок, поведінки або інших характеристик. Метою опитування є отримання даних для аналізу та прийняття рішень шляхом вимірювання настроїв, задоволеності, поведінки тощо. Це може відбуватися як безпосередньо (через інтерв'ю), так і опосередковано (через анкетування, телефон, онлайн).

Анкета — впорядкований за змістом і формою набір питань та висловлювань, що вміщені на одному чи кількох аркушах паперу або в гугл-формі. Анкета повинна бути адресована багатьом людям (респондентам). Логіка побудови питань в анкеті відповідає цілям дослідження і спрямована на отримання тільки такої інформації, яка дає можливість перевірити певні гіпотези.

Респондент — це носій інформації, особа, яка бере участь в опитуванні, анкетуванні або інтерв'ю, відповідаючи на запитання дослідника. Це може бути як фізична особа в рамках соціологічного дослідження, так і учасник інших

видів опитувань, щоб надати дані про громадську думку, поведінку або інші характеристики.

Репрезентативне дослідження — це наукове дослідження, яке використовує вибірку, що відтворює основні характеристики генеральної сукупності. Головна мета полягає в тому, щоб отримати достовірні висновки про велику групу людей, об'єктів або явищ, вивчаючи лише її частину.

II. Мета, завдання та принципи опитування

2.1. Метою опитування є вивчення думки учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін щодо:

- якості освітнього процесу та освітньої діяльності в Коледжі й використання отриманої інформації для її підвищення;
- стимулювання професійного зростання та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- врахування інтересів та пропозицій учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін під час формулювання цілей та програмних результатів навчання;
- визначення рівня задоволеності здобувачів освіти освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою;
- узгодження результатів діяльності Коледжу з вимогами та очікуваннями стейкхолдерів;
- отримання інформації про соціальні процеси та проблеми, які потребують свого вирішення на шляху вдосконалення всієї системи організації підготовки фахівців тощо.

2.2. Завданням опитування є:

- залучення усіх учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб до покращення освітньої діяльності Коледжу;
- отримання зворотного зв'язку щодо якості освіти та освітньої діяльності в Коледжі;
- виявлення та усунення слабких сторін, визначення сильних сторін і поширення кращих практик організації освітнього процесу та підвищення якості освіти;
- використання опитування як одного з елементів моніторингу системи контролю за якістю освітнього процесу, проведення незалежного, систематичного опитування всіх учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб;
- отримання якісної інформації щодо форм навчання та викладання за освітніми програмами, академічної доброчесності, а також стосовно інших процесів, що впливають на якість освітньої діяльності;
- визначення ставлення здобувачів освіти до діяльності педагогічних працівників, у тому числі про застосування інноваційних освітніх технологій і методик навчання в їх роботі;
- підготовка аналітичних матеріалів із метою виявлення перспективних напрямів з питань розвитку освітнього процесу в Коледжі та формування пропозицій щодо покращення його та освітніх програм;

- обґрунтування й уточнення профілактичних та запобіжних заходів, необхідних для протидії негативним тенденціям, з метою забезпечення якості провадження освітньої діяльності.

2.3. Основними принципами опитувань є: відповідність цілям освітньо-професійної програми, місії, стратегії Коледжу, добровільність, анонімність, системність, прозорість, регулярність, інформативність.

2.4. Отримана у процесі опитування інформація має відповідати таким вимогам: об'єктивність, точність, повнота, достатність, оперативність.

3. Тематика, види та зміст опитування

3.1. Опитування – система заходів з цілеспрямованого вивчення очікувань і рівня задоволення учасників освітнього процесу, випускників та стейкхолдерів якістю освітнього процесу та результатами освітньої діяльності в Коледжі.

Теми опитувань:

- **Якість освітніх послуг:** Оцінка рівня викладання, змісту навчальних програм та загальної задоволеності навчанням.
- **Організація освітнього процесу:** Опитування щодо організації практичної підготовки, організаційної підтримки та умов у коледжі.
- **Академічна доброчесність:** Заходи, що стосуються доброчесності студентів, правил та їх дотримання.
- **Соціальна підтримка:** Рівень задоволеності соціальною підтримкою, що надається студентам у коледжі.
- **Освітньо-професійні програми:** Опитування роботодавців і випускників для вдосконалення змісту програм, що відповідає вимогам ринку праці.
- **Задоволеність учасників освітнього процесу:** Загальні опитування, що охоплюють усі аспекти освітньої діяльності, від задоволеності студентів до задоволеності викладачів.

3.2. Опитування здобувачів можуть відбуватися з використанням різних методів: анкетування за допомогою електронних анкет у режимі он-лайн технології (google-форма) або паперових (друкованих) анкет, інтерв'ювання, обговорення у фокус-групах тощо.

3.3. Залежно від періодичності проведення, опитування поділяються на регулярні та нерегулярні.

3.3.1. **Регулярні опитування** – проводяться на постійній основі, є обов'язковими для проведення, а також є складовою моніторингу системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти.

До них відносяться:

- опитування здобувачів фахової передвищої освіти щодо якості викладання та навчання, академічної доброчесності тощо;
- опитування роботодавців і випускників щодо якості та удосконалення освітньо-професійної програми та інші.

3.3.2. **Нерегулярні опитування** проводяться, за потреби, для вирішення завдань, що виникають у процесі освітньої діяльності, за рішенням циклових комісій, гарантів освітніх програм та інших структурних підрозділів коледжу. До них можна віднести опитування здобувачів фахової передвищої освіти щодо:

- якості навчання через використання дистанційних технологій;
- оцінки психологічного клімату в коледжі та інші.

3.4 Опитування передбачає отримання якісної та надійної соціологічної інформації. Зміст, вид і обсяг опитування визначається його метою та завданнями.

3.4.1. **Опитування вступників** передбачає збір та аналіз інформації щодо:

- критеріїв вибору закладу фахової передвищої освіти;
- наповненості сторінки «Інформація для вступників» на сайті коледжу;
- задоволеності вступниками спілкуванням із працівниками приймальної комісії (повнота відповідей, етика спілкування);

3.4.2. **Опитування здобувачів освіти** передбачає збір та аналіз інформації щодо:

- рівня задоволеності якістю освітньо-професійної програми;
- якості кадрового, методичного, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення;
- якості викладання педагогічними працівниками освітніх компонентів,
- якості проведення контрольних заходів, об'єктивності оцінювання та наявності / відсутності інформування про критерії й методи оцінювання заздалегідь, зрозумілості і прозорості критеріїв оцінювання з навчальної дисципліни;
- можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами;
- організації та забезпечення самостійної роботи здобувачів;
- можливості вільного вибору навчальних дисциплін вибіркового блоку;
- наявності, доступності, послідовності дотримання чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів;
- наявності вільного безбар'єрного доступу здобувачів освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання за освітньо-професійною програмою;
- дотримання принципів студентоцентрованого навчання тощо;
- забезпечення інклюзивного освітнього середовища, толерантного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- чіткості, зрозумілості, доступності, послідовності дотримання процедур вирішення конфліктних ситуацій, протидія булінгу;
- організація практичної підготовки: виявлення позитивних та негативних сторін проходження практики;
- залучення здобувачів до процесу періодичного перегляду освітніх програм, цілей та очікуваних програмних результатів навчання й інших процедур забезпечення її якості;

3.4.3. **Опитування випускників** передбачає збір та аналіз інформації щодо:

- актуальності та відповідності змісту освітньо-професійної програми вимогам

ринку праці;

- відповідності запланованих в освітньо-професійній програмі та отриманих у процесі навчання компетентностей і програмних результатів навчання вимогам та запитам ринку праці;
- якості та співвідношення складових освітньо-професійної програми, зокрема, теоретичної та практичної компонентів програми;
- рівня задоволеності отриманими знаннями й уміннями, вирішальними для траєкторії працевлаштування та подальшої професійної діяльності (кар'єри);
- готовності та здатності працювати в колективі, команді, вирішувати універсальні і професійні завдання;
- потреб в інших освітніх пропозиціях для подальшого професійного зростання.

3.4.4. *Опитування педагогічних працівників* передбачає збір та аналіз інформації щодо:

- дотримання принципів академічної доброчесності, забезпечення академічної свободи;
- можливостей підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності;
- удосконалення навичок володіння технологіями дистанційного навчання тощо;
- психологічного клімату в колективі;
- особливостей реалізації та ролі корпоративної культури.

3.4.5. *Опитування стейкхолдерів/роботодавців* передбачає збір та аналіз інформації щодо:

- відповідності компетентностей, набутих здобувачами, очікуванням і потребам роботодавців;
- задоволення роботодавців якістю підготовки фахівців в Коледжі;
- відповідності потреб ринку праці у випускниках за відповідною освітньо - професійною програмою (спеціальністю);
- рівня конкурентоспроможності випускників коледжу;
- напрямів взаємодії та залучення роботодавців до освітнього процесу, тощо.

3.4.6. *Опитування інших зацікавлених осіб* (стейкхолдерів – академічної спільноти) передбачає збір та аналіз інформації щодо поліпшення освітнього процесу в Коледжі та покращення освітньо-професійних програм.

IV. Методичне забезпечення та інструментарій опитування

4.1. Основним видом опитування в Коледжі є анкетування. Анкетування – метод соціологічного опитування, при якому респондент самостійно заповнює анкету, професійно складеною, з розрахованою вибіркою (репрезентативне дослідження), передбачає якісну обробку результатів, аналітичний звіт з рекомендаціями. Анкета є необхідним інструментом для проведення кількісного соціологічного дослідження.

4.2. Запитання має однозначно вимірювати ту чи іншу ознаку або характеристику об'єкта, що досліджується. Запитання анкети не повинні дублювати одне одного або частково «перетинатися».

4.3. Анкета соціологічного дослідження складається з:

- соціально-демографічних характеристик респондента (стать, вік, курс, група

- спеціальність, ОПП тощо);
- загальні відомості про респондента та базові фільтри анкети;
- основна частина анкети, в якій розміщено блоки запитань.

4.4. Анкета соціологічного дослідження:

- забезпечує якісною інформацією посадових осіб, що приймають управлінські рішення;
- містить релевантну, зрозумілу для респондента термінологію, короткі і стислі запитання;
- містить питання, щоб після збору інформації відповіді респондентів зручно було кодувати, впорядковувати й організовувати в масиви.

4.5. Термінологія, що використовується для формулювання запитань анкети, має бути однозначною. Слід використовувати такі поняття й терміни, які мають один сенс, максимально однозначно інтерпретуються респондентами. Розпливчастість, двозначність понять та термінів є недопустимою. Термінологія має бути простою та зрозумілою для респондентів.

4.6. Запитання в анкеті не повинні розміщуватися випадково або логічно суперечливо. Кожне наступне запитання має логічно впливати із попереднього.

4.7. Розроблена і затверджена анкета має пройти процедуру пілотного опитування. На стадії пілотного опитування можна виявити, зокрема: хибні інтерпретації запитань анкети респондентами; порушення логічного слідування запитань одне за одним; додаткові альтернативи для закритих запитань, що могли пройти повз увагу; і в цілому загальну реакцію респондентів на анкету.

4.8 Анкета для опитування може включати питання з відкритими і закритими відповідями (одиничний і множинний вибір) тощо.

4.9. Опитування в коледжі передбачає можливість проведення групового або індивідуального анкетування.

4.10. Опитування можуть проводитися в онлайн форматі у створеному для цього електронному середовищі або з використанням паперових носіїв.

У кожній анкеті у вигляді гугл-форми виставляються наступні налаштування:

- вимкнути збір електронних адрес (що забезпечує анонімність опитування);
- обмежити вхід до користувачів домену Комунальний заклад «ХФВКМ» ХОР, (що не дає змогу пройти опитування стороннім особам);
- обмежити до однієї відповіді (що не дає змогу одному здобувачу освіти заповнити анкету декілька разів).

Після закінчення терміну опитування (зазначеного в графіку проведення опитування) кожна анкета блокується (відповіді більше системою не приймаються).

V. Порядок організації та проведення опитування

5.1. Опитування учасників освітнього процесу проводяться відповідно до Графіку проведення опитування, розробленого на поточний навчальний рік

заступником директора з навчально-методичної роботи та затвердженого директором коледжу. Графік проведення опитування оприлюднюється на сайті коледжу і доводиться до відома учасників освітнього процесу та усіх зацікавлених осіб.

5.2. За організацію та проведення опитувань учасників освітнього процесу відповідають представники адміністрації коледжу – відповідальні особи: заступник директора з навчально-методичної роботи, заступник директора з організаційно-виховної роботи, завідувач відділення, завідувач навчально-виробничої практики, методичний кабінет, згідно напрямку діяльності можуть бути залучені голови циклових комісій, відповідальний секретар приймальної комісії та інші.

5.3. Адміністрація коледжу інформує зацікавлені категорії учасників освітнього процесу про терміни проведення опитувань.

5.4. Відповідальні особи за проведення опитування:

- формують перелік питань, що виносяться на опитування;
- консультують осіб, які беруть участь в опитуванні;
- проводять опитування;
- здійснюють обробку та аналіз результатів опитування;
- формують пропозиції щодо врахування результатів опитування з метою підвищення якості освіти та освітньої діяльності;
- готують звіт для розгляду на засіданні адміністративної або педагогічної ради.

5.5. Зміст анкет аналізується методичним кабінетом коледжу згідно методичних рекомендацій до проведення оцінювання освітнього процесу за навчальними дисциплінами, наданими Директоратом мистецької освіти Міністерства культури та інформаційної політики України.

5.6. Опитування проводяться з дотриманням вимог:

- мова анкетування – українська;
- участь на добровільній основі;
- дотримання анонімності респондентів.

VI. Порядок підведення підсумків та врахування результатів опитування

6.1 Результати проведених опитувань обговорюються на засіданнях циклових комісій, адміністративної ради, методичної ради, педагогічної ради, ради стейкхолдерів/роботодавців, а також органів студентського самоврядування Коледжу.

6.2. Звітні матеріали, які включають результати опитувань та сформовані відповідальними особами висновки, надаються керівництву Коледжу та, залежно від проведених опитувань, керівникам структурних підрозділів, головам робочих груп з розробки освітньо-професійних програм, органам студентського самоврядування та ін.

6.3. За результатами обговорення пропозицій визначаються шляхи подолання виявлених недоліків та шляхи удосконалення якості освітньої

діяльності коледжу. На підставі прийнятих рішень директор коледжу видає наказ і може застосовувати різні форми адміністративного впливу.

6.4. Узагальнені результати опитувань розміщуються на офіційному сайті Коледжу.

6.5. Результати опитувань враховуються при:

- вдосконаленні організації освітнього процесу;
- перегляді та оновленні змісту освітньо-професійних програм, вдосконаленні змісту і структури навчальних дисциплін, розробці змісту нових навчальних дисциплін, зокрема вибіркових;
- оновленні структури практичної підготовки, послідовності і тривалості практик та змісту програм практик;
- виборі технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- розробці нових освітніх пропозицій коледжу;
- удосконаленні інформаційної політики коледжу тощо.

6.6. Анкети зберігаються на Google-диску Коледжу та Google-диску ЦК..

VII. Прикінцеві положення

7.1 Положення набирає чинності з моменту його схвалення педагогічною радою коледжу та введенням у дію наказом директора Коледжу.

7.2 Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і ухвалюються педагогічною радою коледжу та затверджуються директором Коледжу, у тому ж порядку Положення скасовується.

7.3 Коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.